

Ob novih nalogah v političnem delu (povolilno razmišljanje)

Junjske upravne volitve so prinesle italijanski politični javnosti pravi pretres. Dobesedno razsule so se nekdanje večine, propadle so tradicionalne velike vladne stranke, zmagale so nove oziroma stare sile iz opozicije. Da je dobršen del tega pripisati splošnemu nezadovoljstvu volivcev in razočaranju in zlasti podkupninskim škandalom je tu jasno. Seveda ne bomo zato kar pritrdili, da je tak protestni glas upravičen, da je moder in daljnoviden. Je pa neizbežno dejstvo, s katerim bo morala vsa italijanska politika nujno računati po dvajsetem juniju.

Revolucijo smo doživeli tudi v naši deželi. Na površje in na vlado so v glavnem prišle nove sile (Severna liga) ali pa v Trstu nacionalistična desnica. To smo že videli tudi na deželnih volitvah, vse pa je potrdila zadnja balotaža. In še najbolj je tu prizadeta prav slovenska manjšina, ki je popolnoma izgubila svoje samostojno politično predstavništvo najprej v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine, nato pa še v tržaškem in goriškem pokrajinskem svetu. Ostali so nam (vsaj začasno) še predstavniki v občinskih upravah, vključno v Trstu in Gorici. Do kdaj pa?

Obstoj slovenske stranke v Italiji je seveda še naprej potreben. Ne sme nas navdajati malodušje ali celo obup. Treba pa se bo sprijazniti z dejstvom, da so se politične razmere korenito spremenile, zato bo verjetno treba spremeniti tudi delovanje in strategijo slovenske stranke. Ne gre za kak možen in neploden razpust stranke, pač pa za preosnovno delovanje in prisotnosti v javnih predstavništvih. Gotovo bo o vsem tem stranka razpravljala v svojih ustreznih organih. Vsi njeni predstavniki so zato še bolj poklicani k odgovornemu zadržanju. Zato toliko bolj preseneča nenadna poteza tržaškega slovenskega svetovalca, ki je (tudi če le polemično) razglašal, da bo volil za listarskega pokrajinskega predsednika...!

Politično življenje narekuje v določenih časih določene naloge a.b. ■■■► 5

Pogovor z Martinom Brecljem po obisku v evropskem parlamentu

»Internacionalizacija našega vprašanja je nujna«

Italijansko časopisje je v preteklih dneh z vso pozornostjo spremljalo obisk predstavnikov Istranov, ki živijo v tržaški pokrajini, Sloveniji in na Hrvaškem, v Evropskem parlamentu. Manj zanimanja pa je bilo za dejstvo, da je s predstavniki istrske manjšine prišel v Strasbourg tudi nabrežinski podžupan Martin Breclj, ki je evropske parlamentarce opozoril na problem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Srečanje je bilo v sredo, 23. t.m., člani delegacije pa so se pogovorili s skoraj vsemi predstavniki evropskih parlamentarnih skupin. Obisk je organiziral krožek Istria, ki ima sedež v devinsko-nabrežinski občini, delegacijo pa so sestavljali podpredsednica Istrske županije na Hrvaškem Loredana Bogliun, koprski župan Aurelio Juri, župana Rovinja in Cresa Lido Sosič in Nivijo Toich ter predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul. O natančnem poteku in predvsem o pomenu srečanja smo se pogovorili z Martinom Brecljem, ki je v Strasbourg zastopal našo manjšino.

Kako je do tega srečanja sploh prišlo, s kakšnim namenom ga je krožek Istria organiziral in kdo Vas je povabil zraven?

Ko sem bral v časopisu poročilo, da nameravajo člani krožka Istria predlagati takšno srečanje v evropskem parlamentu, na katerem naj bi bil med drugim dan predlog za ustanovitev observatorija za človekove in civilne pravice ter pravice manjšin s sedežem v Trstu, sem se pogovoril s predsednikom krožka Voccijem. Rekel sem mu, da bi takšen projekt zanimal tudi našo manjšino in da bi bilo prav, če bi v tem observatoriju »opazovali« ne samo italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem, ampak tudi našo v deželi Furlanije-Juljske krajine. Vocci se je s tem strinjal in mi kmalu poslal vabilo na to srečanje.

Kako je potekal celodnevni obisk v štrasburški Palači Evrope? Je prišlo med samimi člani istrske delegacije in tudi z Vami do nasprotnih mnenj?

V sredo, 23. t.m., smo dejansko preživeli ves dan v evropskem parlamentu. Sestali smo se s predstavniki skoraj vseh evropskih parlamentarnih skupin, s podpredsednikom parlamenta Robertom Barzantijem, predsednikom komisije za zunanje zadeve Baronom Crespo in predstavnikom komisije za dežele Gutierrezom Diazom, če naj omenim le najvažnejše.

Naša delegacija je bila precej pisana in zato so seveda prišla na dan tudi različna stališča. Vocci je govoril o Istri kot zgledu sožitja (tak je bil tudi naslov srečanja — Istra: laboratorij sožitja in sodelovanja), predstavnica istrskega demokratičnega zbora Bogliunova je predlagala ustanovitev nekakšne istrske regije, čeprav ob spoštovanju suverenosti držav, proti temu pa je bil koprski župan Juri, ki se je zavzel za avtonomijo krajevnih uprav v okviru državnih meja. Tremul je govoril izključno o manj-

šini in o zaščiti v Sloveniji in na Hrvaškem.

Kar zadeva mene, sem za to priložnost sestavil spomenico z informa-

cijami o naši manjšini, v kateri so bili orisani najpomembnejši in najbolj pereči problemi. Poleg tega pa sem s seboj prinesel še nekaj drugega informativnega materiala in sicer angleške prevode knjige Pavla Štrajna »Potopljena identiteta«, knjige »Slovenci včeraj in danes«, ki jo je izdal Slovenski raziskovalni inštitut, pa še publikacije krožka za kulturna in družbena vprašanja Virgil Šček o Maccanicovem osnutku za zaščito slovenske manjšine in o statutih krajevnih uprav.

Kaj ste še posebno poudarili v Vašem razgovoru z evropskimi parlamentarci in v kolikšni meri so bili informirani o problemih slovenske manjšine, oziroma ali so o tem sploh kaj vedeli?

Dejal sem, da tudi mi Slovenci spadamo v prostor, ki je stičišče med romanskih in slovanskim svetom in če je po eni strani res, da ima italijanska manjšina v obeh sosednjih republikah svoje probleme je prav tako res, da ima mogoče še večje slovenska narodnostna skupnost v Italiji.

Pogovor je zapisala
Helena Jovanovič

Ob ameriškem napadu na Irak

Odločilni notranjepolitični razlogi?

V mednarodni javnosti je vzbudila senzacija vest, da so Združene države v noči med soboto, 26., in nedeljo, 27. junija, z raketami napadle poslopje iraške obveščevalne službe v Bagdadu. Predsednik Clinton je v govoru po radiu in televiziji pojasnil, kako ima njegova vlada neovržne dokaze, da je Irak v letošnjem aprilu poskusil izvesti atentat na bivšega ameriškega predsednika Busha, ko je bil ta na obisku v Kuvajtu. Pravkar je tu v teku kazenska obravnavo proti skupini iraških in kuvajtskih državljanov, ki so obtoženi, da so sodelovali pri poskusu atentata.

Z ameriških vojnih ladij so na Bagdad izstrelili 23 daljnjsko vodenih raket. Tri rakete so baje zgrešile cilj. Ubityh je bilo kakih 10 civilistov, materialna škoda je ogromna.

Napad je vzbudil v mednarodni javnosti senzacijo, ker je le malokdo pričakoval, da se bo novi ameriški predsednik odločil za takšen nastop, zlasti glede na njegovo dosedanjo zunanjo po-

litiko, ki ni kazala prevelikega zanimanja za dogajanja izven Združenih držav. Pri tem je primerjava z ravnanjem Združenih držav v primeru z dogodki v Bosni in Hercegovini nujna, saj je znano, da vodijo Združene države silno previdno politiko, tako da je upravičeno mnenje, da jih ta zadeva prav malo briga. Zadevo kratkomalo prepustajo Evropi oziroma Evropski skupnosti, ki pa je dokazala, da sama ni sposobna odločilno prispevati k njeni rešitvi. Medtem pa se v Bosni in Hercegovini še dalje preliva kri in prav nič ne kaže, da bo te morije v kratkem konec.

Večina opazovalcev meni, da se je ameriški predsednik Clinton odločil za vojaški nastop proti Iraku predvsem iz notranjepolitičnih razlogov. Res je sicer, da zasluži iraški diktator lekcijo zaradi svojih izzivanj, vendar vsi še niso prepričani, da je uporaba sile upravičena, saj so v tem primeru žrtve neizogibne: ob življenje pa so povečini nedolžni ljudje.

RADIO TRST A

Ob prvem zasedanju novoizvoljenega deželnega sveta

V petek, 2. julija, se bo v Trstu sestel na prvi seji novoizvoljeni deželni svet Furlanije Julijske krajine. Začenja se torej sedma deželna legislatura, za katero je značilna korenita sprememba v sami sestavi deželnega zbora. Prvič v zgodovini deželnega sveta Furlanije Julijske krajine nima večine štiristrankarska koalicija, ki je temeljila predvsem na KD in PSI. Ti stranki sta doslej sami imeli krepko večino v deželnem zboru in zato tudi odločilno usmerjali zakonodajno in upravno delo, saj so njihovi predstavniki zavzemali vsak ključna mesta v deželni vladi.

Volitve z dne 6. junija so povzročile pravo revolucijo: stranka relativne večine je postala Severna liga s 17 deželnimi poslanci od skupnih 60, KD in PSI imata skupno 18 poslancev (KD 15, PSI 3) in ne več 35 kot v prejšnjem mandatu. Severna liga, ki pred petimi leti sploh še ni bila na političnem prizorišču, je torej zdaj vodilna politična sila in je prav Furlanija Julijska krajina prva dežela v Italiji, kjer to mlado politično gibanje osvaja ključne položaje.

Medtem ko pišemo, stranka relativne večine še ni objavila svojega programa in tudi ni izjavila, s katerimi političnimi skupinami namerava sodelovati v vladni koaliciji. Znano je le, da vsebuje njen program osem točk, ki pa so bolj splošne narave. Njen vodilni predstavnik v deželi Furlaniji Julijski krajini je pred dnevi hudo domušno pripomnil, da bo Liga

počakala še nekaj dni, preden bo obelodanila svoje namere, češ da mora sodstvo medem opraviti še nekaj »del« ter vtakniti v zapor še nekaj ljudi.

Kaj se je te dni pripetilo na tem področju, je znano: v zapor so odpeljali še nekaj političnih predstavnikov, med njimi novoizvoljenega svetovalca KD. Vse pa kaže, da se delo sodstva še ni zaključilo.

Kako je s slovenskim predstavništvom v novem deželnem zboru, smo že pisali. Zaradi nove volilne zakonodaje, ki so jo odobrili na predlog PSI in KD, je bilo iz zbora izločeno predstavništvo Slovenske skupnosti, se pravi izrazito manjšinsko zastopstvo. Namesto pet slovenskih svetovalcev, kolikor jih je bilo v dosedanem deželnem svetu, je po zadnjih volitvah ostal samo eden, izvoljen na list PDS (Stranka demokratične levice). Obračun je torej porazen.

Z manjšinskega stališča je zadeva silno kočljiva, saj je znano, da bo dežela Furlanija Julijska krajina tudi v prihodnosti imela pomembno besedo — morda celo odločilno — prav na področju manjšinske zaščite ter v odnosih s sosedno Slovenijo. Doslej je namreč veljalo nepisano pravilo, da osrednja rimska vlada ne ukrene ničesar, ne da bi dobila soglasje od deželnih dejavnikov. Za našo slovensko manjšino je torej zelo pomembno, katere politične sile bodo odslej imele glavno besedo v deželi Furlaniji Julijski krajini.

Sprejem ob obletnici samostojnosti

Na tržaški pomorski postaji je v.d. generalnega konzula Jože Šušmelj priredil v petek, 25. junija, prijeten in svečan sprejem ob dnevu slovenske državnosti. Na sliki: (foto D. Križmančič) udeleženci sprejema

»Internacionalizacija našega vprašanja...«

«**III**»
Omenil sem vprašanje globalne zaščite in odlašanja s tem v zvezi, novo volilno zakonodajo, ki nas je politično obglavila, vprašanje zajamčenega zastopstva... Poudaril sem tudi, da so v teku pogovori med Slovenijo in Italijo o zaščiti manjšin in da je Italija do naše manjšine zelo zaprta. Nikoli ni hotela ob teh pogovorih niti sprejeti in torej poslušati stališč predstavnikov naše narodnostne skupnosti, pa čeprav smo mi prosili vlado za to.

Na tem srečanju sem dalje ugotovil, da je malokateri evropski parlamentarec vedel, da slovenska manjšina v Italiji sploh obstaja. Ena izmed izjem, torej tistih, ki so bili seznanjeni z našimi vprašanji, je poslanec zelenih Aleksander Langer.

Kateri so bili konkretni zaključki tega srečanja?

Ogromna večina je vzela na znanje informacije, ki smo jim jih nudili, edini, ki je dal konkreten predlog, pa je bil tržaški poslanec v evropskem parlamentu Giorgio Rossetti, ki je tudi pomagal organizirati ta obisk. Predlagal je, naj bi se osnovala delegacija evropskih parlamentarcev, ki bi prišli »na teren« in na kraju samem preverili stanje in položaj manjšin v Istri in v Trstu.

Poleg tega pa je že samo po sebi pozitivno tudi dejstvo, da sem bil v Strasbourgu s predstavniki italijanske manjšine. Neobhodno je namreč potrebno, da smo člani manjšin med seboj solidarni, saj imamo skupne interese in večkrat podobne probleme, ki jih je treba reševati na osnovi skupnih evropskih kriterijev.

Ob koncu pa bi omenil še en konkreten dosežek tega srečanja. Namreč na tem potovanju smo imeli veliko priložnosti, da smo se pogovarjali v okviru delegacije. Zato se tudi zahvaljujem krožku Istria, ki me je povabil na to pot in mi omogočil, da sem prispeval k celovitejši informaciji o realnosti na tem stičišču kultur ob severnem Jadranu.

Dejstvo, da ste evropske parlamentarce seznanili s težavami Slovencev v Italiji, je že prvi korak k večkrat predlagani internacionalizaciji naših problemov...

Res je tako. Sploh sem mnenja, da so težave, s katerimi se spopada naša manjšina, take, da jih ne bo mogoče rešiti izključno na krajevni ravni, tudi zato, ker so krajevne politične razmere Slovincem na splošno zelo nenaklonjene, zlasti na Tržaškem. Nujno bo torej treba te probleme reševati na višji in še posebej mednarodni ravni, ker ni mogoče, da bi vprašanje ene manjšine reševali na osnovi enih in druge na osnovi drugačnih kriterijev. Mislim, da je tudi ta moja pot v Strasbourg v okviru istrske delegacije pomenila začetek internacionalizacije našega vprašanja, ki je nujna in ki jo bomo morali prav gotovo nadaljevati.

■ ČETRTEK, 1. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa; 10.00 Poročila; 11.30 Ivan Tavčar: »Cvetje v jeseni«; 12.00 Moja srečanja z ljudmi v stiski; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 »Na bregovih Vardarja«, Primorci v Makedoniji med obema vojnoma.

■ PETEK, 2. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča; 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 10.00 Poročila; 11.30 Ivan Tavčar: »Cvetje v jeseni«; 12.40 Moški zbor Vasilij Mirk s Proseka in Kontovela vodi Miran Žitko; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Števerjan '93; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

■ SOBOTA, 3. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.15 Otroški kotichek. Zlata Jurin: »Dedek, izmisli si pravljico!«; 10.00 Poročila; 11.30 Ivan Tavčar: »Cvetje v jeseni«; 12.00 Za črte, za bogove nad oblaki; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z naših prireditelj; 15.30 Živeti zdravo; 16.00 Bile so stezice...; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 »Ob srebrni reki«. Izbor izseljeniške proze, ki ga je pripravila Zora Tavčar.

■ NEDELJA, 4. julija, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 10.00 Mladinski oder: »Sara, mala princeska« (Francis Burnett); 11.00 Vladimir Jurc - Boris Kobal: »Lahko noč, gospod...« - radijske zgodbe iz našega vsakdana; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 »Ob srebrni reki«. Izbor izseljeniške proze, ki ga je pripravila Zora Tavčar; 17.00 Ob 200-letnici Goldonijeve smrti. Fran Žižek: »Goldoni«. Radijska igra.

■ PONEDELJEK, 5. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Jugoslavija po letu 1945; 8.55 20 minut z...; 9.15 Otroški knjižni sejum; 10.00 Poročila; 11.30 Ivan Tavčar: »Cvetje v jeseni«; 12.00 Po južnoameriških vrhovih; 12.40 Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja vodi Tomaž Faganel; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

■ TOREK, 6. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Zvočna ropotarnica, glasovi in zanimivosti iz radijskega arhiva; 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 10.00 Poročila; 11.30 Ivan Tavčar: »Cvetje v jeseni«; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Vladimir Jurc - Boris Kobal: »Lahko noč, gospod...« - radijske zgodbe iz našega vsakdana.

■ SREDA, 7. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča; 10.00 Poročila; 11.35 Ivan Tavčar »Cvetje v jeseni«; 12.40 Slovenski okteti; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Bardo 1992; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

Na občnem zboru SSO potrjena predsednica M. Ferletič Med Slovenci je nujno skupno delo in dogovarjanje

Tako je bilo na občnem zboru Sveta slovenskih organizacij. Za predsedniško mizo sedijo: (z leve) Sergij Pahor, predsednica Marija Ferletič, Peter Močnik, Damjan Paulin in Marij Maver (foto S. Ferrari)

Na izrednem občnem zboru Sveta slovenskih organizacij, ki je bil v soboto, 26. junija, v Devinu, so delegati potrdili dosedanje predsednico Marijo Ferletič in izvolili nov odbor, v katerem je nekaj novih članov. V odboru so: Riccardo Rutar iz Benečije, Humbert Mamolo, Andrej Bratuž, Damijan Paulin, Marij Maver, Franka Žgavec, Tomaž Simčič in Sergij Pahor, razsodišče pa sestavljajo Marijan Kravos, Zorko Harej in Božidar Tabaj.

V svojem govoru je predsednica Ferletičeva ocenila delovanje od zadnjega občnega zbora in predvsem poudarila, da se je v tem času bistveno poslabšala politična situacija slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, česar je krivo tudi dejstvo, da nismo znali najti skupnega jezika. Naša manjšina, je dejala, je od druge svetovne vojne idejno in politično dokaj razčlenjena. Marija Ferletič je tudi izrazila nekaj kritičnih misli glede delovanja druge krov-

ne organizacije, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je »dobila v dobi hladne vojne in komunističnega totalitarnega režima v Jugoslaviji stvarne materialne prednosti, ki so tej organizaciji omogočili, da je postavila na noge veliko strukturo na profesionalni podlagi in jo dolga leta vzdrževala. Nihče ne dvomi, da je s tem opravila delo, ki je koristno vsej manjšini, toda prav tako ni nihče prezrl, da je pri tem favoriziral eno samo stran, tako imenovano napredno, ter je v tem smislu hotela monopolizirati vso našo javnost...«.

Predsednica SSO pa je ob tem poudarila, da bo v bodoče potrebno med Slovenci skupno delo in dogovarjanje na vseh ravneh, če hočemo kaj doseči. Predvsem pa je treba začeti skupno reševati najnujnejše probleme — med temi je ponovno financiranje zakona o prispekih za našo manjšino, od katerega je odvisno življenje številnih slovenskih ustanov.

Balkanske zmede

Do tega zapisa je prišlo, ko sem poslušal pogovor slovenskega časnikarja, ki je prišel iz Sarajeva. Priznam, da sem se neprijetno presedel in prav nalašč nisem nič spregovoril, ker bi s tem v tisti družini povzročil prevelik veter...

Da je na ozemlju nekdanje jugoslovanske republike Bosne in Hercegovine (pa že tudi na delu Hrvaške) verska vojna, o tem se ne dvomi, čeprav vsi po vrsti to zanikajo, ali skušajo zanikati, ali pa lažejo samim sebi. To je drugo.

Ti verski neredi so stari že več stoletij. Bili so in bodo. Je pa zopet resnica, da se v bivšem jugoslovanskem režimu o njih ni govorilo. Običajno so jih uvrščali v kazenskih postopkih v krivična dejanja, ki so bila storjena iz rodbinskih razlogov, iz vaških neurejenih zadev, iz medsebojnih trenj... Vse to pa iz stare oguljene trditve: »Da se ne rušita bratstvo in enotnost v Bosni in Hercegovini.«

Zanimive so zadnje ugotovitve. Najprej smo vedeli in iz poročil tudi spoznavali, da se Srbi bojujejo proti muslimanom in Hrvatom. Potem smo slišali o nekaj muslimansko-hrvaških vojaških dogovorih. Danes pa se iz poročil razbere, da po muslimanih tolčejo Srbi in Hrvati. Še več: »Hrvati in Srbi ves čas na vladnem vrhu paktirajo. Obenem pa eni kot drugi obsojajo pokole, ki naj bi jih drugi nad drugimi izvršili.« Zopet so zanimiva kot tudi zagonetna poročila o ljudeh, ki se bojujejo na hrvaški strani in so, kot kaže, neka oblika tujih prostovoljcev. V teh poročilih, ki so povečini v

nemščini in angleščini, se velikokrat izvedo prav neprijetne stvari, ki naj bi jih počenjali hrvaški vojaki nad muslimani. Torej po muslimanih ne tolčejo samo Srbi, ampak v enaki meri tudi Hrvati. Prav ti so beguncem, ki so prišli iz teh krajev, dali zatočišče in bili nanje zelo ponosni. Te dni pa so Hrvati tem beguncem pripravili posebno presenečenje z ostrimi ukrepi, ki so jih zadeli v gibanju, hrani in seveda tudi v pravnih zadevah. Govori se, da bo pri zadevi posredoval tudi Visoki komisariat za begunce in skušal stvar omiliti.

V nedeljo, 13. junija, je na slovenski televiziji pri oddaji Obzorja duha spregovoril sedanji župnik, frančiškanski pater iz Medjugorja, tega znanega romarskega svetišča. Omenil je dve zelo zanimivi stvari. Najprej veliko dilemo, ki jo je opazil, ko se je srečeval s hrvaškimi vojaki, ki so šli v vojno, češ kako in zakaj naj bi streljal in na koga? Drugo, kar se je iz razgovora, ki je bil bolj izpoved, razbralo, je to, da se je vršilo narodno čiščenje ozemlja, da so se vršila in se še grozodejstva, ki jih zakrivijo vojaki. (Ni omenil cigavi!) Je pa tedaj govoril o hrvaških vojakih. Tako pride do spoznanja, da so marsikje na ozemlju Bosne in Hercegovine grozodejstva tudi na hrvaški, ne samo na srbski strani. Bila je na žalost potrjena pravilna ugotovitev, ki jo je BBC posredovala po zaslugi nekega udeleženca, da so zločini pri hrvaških vojakih tako množični kot na srbski strani. — Zopet kdo proti komu in kje in kdaj? Srbi so posredovali o množičnih grobiščih, ki so jih odkrivali za Hrvati, ko so zavzemali njihovo ozemlje. Poročali so o mudžahedinih, ki naj bi bili na muslimanski strani. Hrvati zopet trdijo, da so v ujetništvu celi bataljoni srbskih vojakov, ki ne govorijo srbsko. Kdo so to? Za Ruse vemo da so, še posebej Kozaki. Prav tako vemo, da so v srbskih vrstah Romuni, še zlasti člani zloglasne securitè. Tako Hrvati pošiljajo v svet poročila zopet o masovnih pokolih, ki naj bi jih zagrešili Srbi. V zadnjem času tudi muslimani.

Ta balkanska zmeda se je dejansko zadnje čase nekoliko čudno izoblikovala. Pokazala je, da so tako Srbom kot Hrvatom na poti muslimani. Morda je imel prav Izetbegović, ko je povedal: »Nam se piše ista usoda, kot se je španskim muslimanom za časa križarskih vojn, ko so jih iztrebili iz Španije in so za njimi ostale samo maloštevilne ruševine.« — Vsi napor, ki so bili vloženi do sedaj, da bi se ta balkanska morija končala, so bili neuspešni. Kot kaže, bodo še naprej. — Ko bodo končali, se bodo začeli znova. Najprej kdo bo kaj imel. In končno kdo bo kaj dobil, če ni bil tam, ko se je drugi boril... Od tu dalje pa se že piše nova zgodovina, ki bo gotovo zopet krvava.

Ambrož Kodelja

III. Draga mladih - šola tretjega tisočletja

Od organizatorjev Drage mladih smo prejeli naslednje tiskovno poročilo, ki ga objavljamo.

(Ured.)

Draga mladih postajajo skoraj že tradicionalni študijski dnevi za študente, mladino in mlade izobražence, kjer se obravnavajo aktualni družbeni problemi. Prvo Drago mladih je postavila na noge slovenska tržaška mladina, drugo Medškofijski odbor za študente, tretja bo potekala pod taktirko Združenja katoliških študentov Amos iz Maribora. Draga mladih povezuje slovensko mladino iz zamejstva, zdomstva in Slovenije. Izobražujemo se, družimo in povežujemo ter pripravljamo na vloge, ki jih bomo kmalu odgovorno prevzeli v družbi.

Letos se bomo dotaknili izobraževanja, šolstva in novega načina komuniciranja med ljudmi, ki je posledica presenetljivo hitrega razvoja informatike, elektronskih medijev in telekomunikacij. Človek 21. stoletja komunicira drugače kot človek 20. stolet-

ja. Zaradi obilice razpoložljivih informacij in načina, kako se mu le-te ponujajo, se sodobni človek drugače odloča in reagira. Temu dejstvu je treba podrediti večino procesov, v katerih človek deluje.

Ob spreminjanju družbenih sistemov, ki je specifično za družbeno preobrazbo bivših socialističnih dežel in tako tudi Slovenije, poteka prilagajanje novim okoliščinam tudi v instituciji kot je univerza — zakladnica narodovega znanja. Kako zagotoviti univerzalnost univerze kot ustanove, ki bi naj bila široko odprta za vse družbene izzive in neobremenjena z ideološkim pristopom k znanosti? Univerza, ki ne izobražuje samo strokovnjakov, ampak jih pomaga oblikovati v celovite osebnosti tudi na duhovnem področju. Kako zagotoviti avtonomnost univerze kot ustanove, ki se zavzema za pošteno znanstveno ustvarjalno delo, ki je neodvisno od volje političnih garnitur ali vplivnih posameznikov? Kako v ta okvir vnesti tudi »neznanstveno« mo-

ralno kategorijo pri delu znanstvenikov?

Na vsa ta in še druga vprašanja bomo skušali najti odgovore na tretji Dragi mladih, ki bo potekala od 2. do 4. septembra v parku Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu.

Še beseda o gostih tretje Drage mladih. O univerzi bo razmišljal prof. dr. Miha Tišler, rektor Univerze v Ljubljani. O vplivu računalništva, informatike, telekomunikacij in družbenih občil na sodobnega človeka bo predaval mag. Tone Levstik, ki živi na Dunaju in je ravnatelj Slovenskega doma Korotan. O vzgoji in izobraževanju bodo razmišljale tri gostje. Angelca Žerovnik je strokovna sodelavka na Pedagoškem inštitutu pri Univerzi v Ljubljani, Marta Ivašič Kodrič je profesorica zgodovine in filozofije na Klasičnem liceju v Trstu, Alenka Šverc pa je dokončala študij teologije v Mariboru in zdaj študira mladinsko pastoralo na Papeški Univerzi v Rimu.

Prijeten pevski večer ob 25-letnici moškega zbora Igo Gruden

Prizor z nastopa moškega zbora I. Gruden iz Nabrežine ob obletnici delovanja (foto S. Ferrari)

Moški zbor Igo Gruden je konec prejšnjega tedna pripravil prijeten koncert za proslavitev 25-letnice svojega obstoja in neprekinjenega delovanja. Koncert je bil na Radovičevi domačiji v Nabrežini, kjer se je zbralo lepo število poslušalcev, ki so z zanimanjem poslušali kvalitetni glasbeni nastop. Za to priložnost so moškemu zboru priskočile na pomoč tudi članice ženskega zbora Igo Gruden, ki bo to jesen slavil 20-letnico.

Pod vodstvom dirigente Ksenije Kos so pevci izvedli venček slovenskih ljudskih pesmi najprej v moški in nato v mešani zasedbi. Najvztrajnejši pevci, torej tisti, ki so peli v zboru najmanj 15 let, so ob tej priložnosti dobili Gal-

lusova odličja, ki jih podeljuje Združenje pevskih zborov Slovenije.

V imenu devinsko-nabrežinske občinske uprave je prisotne, pevce in goste, nagovorila odborica Vera Tuta Ban, ki je poudarila pomen zborovskega petja za našo kulturo. To petje, je dejala, je značilno za našo nacionalno identiteto, obenem pa je zboru Igo Gruden zaželela, da bi vztrajno obnavljal vrste svojih pevcev. Podelila jim je tudi plaketo kot priznanje za pomembno kulturno delo v občini. Zboru so izrazili priznanje in pohvalo tudi dr. Gruden v imenu nabrežinske hranilnice ter dirigent sorodnega zbora Fantje izpod Grmade Herman Antonič.

Goriški SSŠ razpravljala o pomembnih vprašanjih

Ko se je italijansko ministrstvo za šolstvo meseca maja odločilo za priključitev goriškega učiteljskega S. Gregorčič klasičnemu liceju »P. Trubar«, so se Sindikat slovenske šole — Tajništvo Gorica, dijaki, naši politični in drugi predstavniki ter slovenska javnost ostro postavili proti tej odločitvi in tudi dosegli zamrznitev odloka. To pa ne pomeni, da je bil odlok preklican. O tem in o drugih vprašanjih je tekla beseda na zadnji seji goriškega odbora SSŠ. Člani so predvsem poudarili, da načrti za racionalizacijo šolskega omrežja nikakor ne smejo veljati za manjšinske šole, saj bi v nasprotnem slučaju — če bi gledali izključno na številke — lahko imeli samo enega ravnatelja za vse slovenske šole. Kako bomo znali svoje upravičene zahteve uveljaviti, pa je odvisno od nas samih, predvsem od tega, kako bomo znali skupno nastopati. Ob tem

so člani Sindikata obsodili individualne posege, ki celo podpirajo večinske zahteve ali pa se prilagajajo ministrijskim varčevalnim ukrepom.

Na seji so se člani pogovarjali tudi o slabih prevodih maturitetnih nalog iz italijanščine v slovenščino in obsodili ministrstvo, ker ni poskrbelo za dostojne prevode. Daljši razgovor je bil posvečen tudi analizi končnih uspehov oz. neuspehov na naših šolah. Ob koncu je sodelavec SSŠ D. Štekar obrazložil odboru stanje šolstva v Sloveniji ter omenil tudi nedavno stavko šolnikov.

Odbor goriškega sindikata slovenske šole je tudi določil imena desetih šolnikov z Goriškega, ki se bodo udeležili jesenskega seminarja v Moravskih toplicah od 22. do 28. avgusta. Na seminarju, ki ga organizira slovensko ministrstvo za šolstvo, bodo prisotni tudi šolniki iz Benečije. SI

Srečanje med SKGZ-jem in Zvezo za Primorsko

V sredo, 23. junija, sta se na sedežu Slovensko kulturno gospodarske zveze v Gorici prvič uradno sestali delegaciji Pokrajinskega odbora SKGZ za Goriško ter stranke Zveze za Primorsko.

Uvodoma sta obe predstavili lastno delovanje ter organiziranost, nato pa sta se delegaciji dotaknili najbolj perečih političnih vprašanj, ki zadevajo še posebej primorski, oziroma obmejni prostor. Govora je bilo o nedavnih volitvah v Italiji, s posebnim ozirom na rezultate v naši deželi ter vpliv, ki jih bodo lahko imeli na slovensko narodnostno skupnost v Italiji.

Predstavniki ZZP pa so podrobneje poudarili vlogo svoje stranke, ki sodi med prve regionalne neideološke stranke in ki je odprta za vse pobude in zamisli tako posameznikov kot skupin.

Zveza za primorsko ni le regionalna stranka, ampak vseslovenska stranka, ki se zavzema za regionalizem proti nepotrebemu in škodljivemu centralizmu, ki je še posebej prisoten v novi slovenski ureditvi.

Delegaciji sta nato še spregovorili o sodelovanju obeh Goric, o vprašanjih in vlogi manjšine v tem goriškem prostoru ter o možnostih nadaljnje medsebojnega sodelovanja. Nanižana je bila vrsta zanimivih predlogov, katere bo vredno v prihodnje poglobiti in konkretno tudi izpeljati.

Delegacijo Zveze za Primorsko, katero je vodil njen predsednik Lucijan Vuga, so sestavljali Viljem De Brea, Jože Šuligoj in Alfred Skok. Goriško SKGZ pa so ob tej priložnosti predstavljali tajnik Boris Peric, Igor Komel in Rudi Pavšič.

In memoriam

Glavko Turk

Brez slovesa, mnogo prehitro in travmatično je odšel. Skoraj ves svoj prosti čas je Glavko posvetil gledališki umetnosti. Žejo po umetniški besedi sta mu vtila mati Tončka, ki ji je tudi bilo usojeno kratko življenje, in oče Angel, radijskim poslušalcem poznan kot Angel Prašelj. Bil je še deček, ko je prvič nastopil na odrskih deskah ob povojni obnovitvi slovenske gledališke dejavnosti v Trstu.

V srednji šoli je bil med najboljšimi dijaki, maturo na realni gimnaziji v Trstu je izdelal z odliko. Že tedaj je bil stalni član Radijskega odra, v naslednjih desetletjih je odigral na tisoče velikih in manjših vlog, vsaki je dal osebno noto in poudarek. Igral je v dramah in komedijah, v radijskih nanizankah, ilustriranih predavanjih, mladinskih igracih. Poskusil se je tudi v poklicnem gledališču, saj je bil eno sezono član ansambla Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. V kasnejših letih je na radiu Trst A večkrat režiral, saj je nagonsko našel smisel vsakega stavka v umetniškem tekstu. Občasno je pisal, vendar mu je najbolj ležalo poustvarjanje, oblikovanje tekstov v vsakomur dojemljivo, tekočo umetniško besedo. Bil je pač rojen radijski igralec. Vse to pa je opravljal poleg poklicne zaposlitve v bančništvu.

Žalujočemu očetu Angelu, ženi Lidi in otrokoma Katji in Alešu izreka naše uredništvo občuteno sožalje.

Člani radijskega odra so priredili v Peterlinovi dvorani v Trstu žalno sejo za pokojnega Glavka Turka (foto S. Ferrari)

Slovenska prosveta v Trstu priredi v soboto, 17. in v nedeljo, 18. julija, v cerkvi na Repentabru izvedbo odrske lepljenke o škofu Antonu Martinu Slomšku z naslovom »Božji vitez na slovenski zemlji«. Lepljenko je pripravil Aleksij Pregarc, izvedla pa jo bo pod njegovim vodstvom gledališka skupina Beseda. Prireditev, s katero želi Slovenska prosveta obuditi spomin na znamenite povojne poletne taborne, bo v soboto zvečer in v nedeljo popoldne, tako da je dana možnost za obisk predstave čim širšemu krogu občinstva.

Ob 25-letnici folklorne skupine *Stu ledi*

Nepozabeni Večer na Tabru

Noben, pa čeprav še tako dober fotografski posnetek, ne more pričarati tistega vzdušja, ki je vladal na Repentabru v nedeljo, 27. junija, med nastopom tržaške folklorne skupine *Stu ledi* ob 25-letnici delovanja. Spored za ta Večer na Tabru je bil skrbno izbran in pripravljen, naravne kulise — cerkev ter kamnita stavba in zid — pa tako čudovite, da je predstava naravnost očarala gledalce. Občinstvo je bilo nadvse številno in kljub hladnemu vetru ni bilo skoraj nikogar, ki bi odšel pred koncem sporeda.

Za to pomembno priložnost so člani folklorne skupine *Stu ledi* izdelali tudi lično brošuro, opremljeno s fotografijami iz življenja te skupine, ki se je z leti dvignila na profesionalno raven. Brošura je posvečena pokojni Nadji Kriščak, ustanoviteljici in eni najaktivnejših in najbolj navdušenih članic te skupine. Njej se je v kratkem govoru med slovesnim nastopom zahvalil tudi predsednik skupine Marijan Spetič.

Spored, ki ga je TFS *Stu ledi* pripravila za proslavitev pomembnega jubileja, je obsegal tržaške

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV

iz Trsta

priredi

v ponedeljek, 6. julija 1993,

srečanje s pisateljem

Zorkom Simčičem

Večer bo v Peterlinovi dvorani,
Ul. Donizetti 3,
s pričetkom ob 20.30.

ljudske plesne in plesne severne Istre, Gorice, zgornje Soške doline, Benečije, Rezije in Furlanije, ob koncu pa so člani uprizorili še tržaško kraško ohcet: na oder so stopili skorajda vsi člani skupine in godci Godbe na pihala iz Ricmanj. Za glasbeni del Večera na Tabru pa so poskrbeli duo Piščanci, Zoran Lupinc, Denis Novato ter pevke *Stu ledi*, ki bodo prihodnji petek, 2. julija, ob 21. uri, s celovečernim koncertom proslavljale 15-letnico obstoja. Nastop pod umetniškim vodstvom Tatjane Blokar bo v cerkvi Sv. Martina v Dolini. Ljubiteljem folklorne glasbe se tako obeta še en nepozaben večer.

Plesalci skupine *Stu ledi* med nastopom na Repentabru (foto D. Križmančič)

Mnogi dijaki so v teh dneh že stopili pred izpraševalne komisije

Prejšnji četrtek, 24. junija, se je pričel na višjih srednjih šolah prvi, pismeni del zrelostnega izpita, na nekaterih šolah pa se je v teh dneh začelo tudi ustno izpraševanje. Člani maturitetnih komisij so bili letos ogorčeni zaradi prevoda italijanskih naslovov v slovenščino, ki so bili celo težko razumljivi. Z ministrstva je s tem v zvezi vsekakor prišel odgovor, da so prevodi delo izvedencev, ki jim je slovenščina materin jezik in da so torej kritike neupravičene.

V Trstu je letos slovenskih višješolskih maturantov 155, v Gorici pa 56. Z ustnim izpraševanjem so najprej začeli (v ponedeljek, 28. junija) na zavodu za industrijo in obrt J. Stefan v Trstu ter na slovenskem oddelku goriškega zavoda Galilei za informatiko. Dan kasneje (29. junija) se je ustni del zrelostnega izpita pričel tudi na strokovnem zavodu za trgovino I. Cankar iz Gorice, v sredo, 30. julija, pa še na klasičnem liceju F. Prešeren v Trstu in goriškem zavodu za zunanjo trgovino Ž. Zois. V četrtek, 1. julija, so pred izpraševalno komisijo stopili tudi dijaki znanstvenega liceja F. Prešeren v Trstu, 2. julija bodo izprašani maturantje goriškega klasičnega liceja P. Trubar in kandidati oddelka za geometre šole Ž. Zois iz Trsta, 3. julija pa bodo stopili pred komisijo še dijaki trgovskega tehničnega zavoda istoimenske šole.

Na učiteljski, tako v Trstu kot v Gorici, letos, kot že znano, ne bo matur, ker so to šole spremenili v pedagoški licej in traja torej študij po novem 5 in ne več 4 le-

ta. V Trstu bo prihodnje leto maturiralo na tej šoli 11 dijakov, v Gorici pa 8.

Zadnji bodo kot vedno končali izpraševanje dijaki tržaškega trgovskega tehničnega zavoda Ž. Zois. Na tej šoli bodo mature trajale do 15. julija, saj je tu število dijakov najvišje. Maturantov je skupno 67, od teh jih je 8 obiskovalo oddelke za geometre. Na znanstvenem liceju F. Prešeren je maturantov 51, na klasičnem 10, na zavodu za industrijo in obrt J. Stefan pa je letos polagalo izpite 27 dijakov.

Na Goriškem se bo izpraševanje zaključilo 3. julija. Na klasičnem liceju P. Trubar je 8 slovenskih maturantov, na strokovnem zavodu na trgovino I. Cankar 17, na zavodu za zunanjo trgovino Ž. Zois 20, na zavodu za informatiko Galilei pa 11.

Posnetek z mature na tržaškem zavodu J. Stefan

(foto D. Križmančič)

Ob novih nalogah...

in metode dela. To opazamo tudi na vsedržavni ravni, ko same poražene tradicionalne stranke iščejo novih oblik dela in nastopanja. Značilna je zlasti izbira Krščanske demokracije, da se spremeni v Ljudski center (Centro popolare). Verjetno se vrača v svoje začetne tradicije Sturzove ljudske stranke, pa tudi morda povojne francoske oblike Bidaulovega in Schumannovega republikanskega ljudskega gibanja. In nenazadnje sedanje Evropske ljudske stranke, ki v Strasburgu povezuje razne krščansko demokratsko ali socialno usmerjene stranke. Kar zadeva nas, ne bomo dajali na tem mestu magičnih receptov. Dala jih bo izkušnja, dala jih bodo preverjanja znotraj slovenske stranke.

Zadnja Mladika

Najnovjša številka mesečnika *Mladika*, ki ga izdaja Slovenska prosveta, se nam tudi tokrat predstavlja s pestro vsebino. Uvodnik je posvečen zadnjim volilnim izidom. Avtor v njem ugotavlja, da se je italijanski protimanjšinski manever razgalil do dna in zabeležil tudi prvo zmago. Temu se lahko upremo le, če bomo (vsaj v bodoče) znali nastopiti enotno.

Za niz Slovinci za danes je Zora Tavčar pripravila intervju z Milanom Volovškom, slikarjem, kiparjem, likovnim kritikom in obenem uspešnim gospodarstvenikom, ki živi v Buenos Airesu. Pomembne podatke iz naše polpretekle zgodovine nam nudi dr. Drago Štoka v rubriki Iz arhivov in predalov. Tokrat je objavil govor dr. Ferfolje, s katerim je leta 1947 utemeljil izstop iz SIAU (Slovensko-italijanske antifasistične unije).

Mnogo zanimivega so napisali tudi mlajši v prilogi *Mladike*, ki nosi naslov *Rast*. V mesečniku je tudi veliko drugih pomembnih vesti in tega našega prostora, pa tudi iz matice in zdomstva, nekaj pa je tudi literarnih prispevkov.

Z J. Vasletom v čarobni svet opernega petja

Pri koprski verski reviji Ognjišče zadnje čase izdajajo veliko knjig in se moramo zato navaditi, da vidimo v »znamki« Ognjišče tudi že znamenje dobre knjižne založbe. Taka je tudi zadnja knjiga Juana Vasleta Pevci so tudi ljudje, ki jo pošilja Ognjišče sedaj na slovenski knjižni trg. Knjiga je v bistvu izbor kratkih in zvečine zelo posrečenih intervjujev, ki jih je z znanimi opernimi pevci imel slovenski rojak Juan Vasle, ki je do nedavnega živel v argentinskem Buenos Airesu, kjer je pisal kot diplomirani časnikar za razne specializirane glasbene časnike in revije. Juan Vasle pa je sedaj sam član Ljubljanske opere in zato živi v Ljubljani, kamor je prišel živet z ženo Adriano in hčerko Mariano, katerima tudi posveča svojo knjigo intervjujev z znanimi pevci, ki so za na-

vadne smrtnike nedosegljivi, tako kot zvezde. Vasle je opravil svoje intervjuje zelo dobro, pozna se mu, da je glasbenik, obenem pa tudi to, da je dobre narave, saj nas — navadne zemljane ne posiljuje z nemogočim in nerazumljivim glasbenim žargonom, katerega tako radi uporabljajo glasbeni kritiki, najbrž največkrat samo zato, da bi se videlo, da so za delo kompetentni.

Juan Vasle je napisal svoje intervjuje s Carerasom, Domingom, Pavarottijem, Dermoto, Cortubasovo, Crepinovno, itd. res izredno preprosto, pogovorno in berljivo, a vseeno tako, da se vidi, da se na glasbo izredno spozna in predvsem to, da jo ljubi. Kot jo ljubijo vsi intervjujvani pevci in pevke, zvezde s svetovnih opernih desk, kjer jih vse poslušajo in občudujejo in tudi izžvižgavajo, ko jim

niso všeč. Iz Vasletove knjige Pevci so tudi ljudje lahko razberemo veliko stvari o zvezdah opernega petja in spoznamo marsikatero navado velikih svetovnih umetnikov. Če bi iskali skupno navado vseh pevcev in opernih prvih dam sedanjega časa, bi lahko rekli, da vsi na prvo mesto stavijo garanje, garanje in spet veliko vaje in dela. Kot za stavo vse velike operne pevke seveda o sebi govorijo kot o skromnih damah in še veliko takega je v tej knjigi, ki bo pritegnila veliko ljubiteljev opernega petja in predvsem pa bi morala tiste, ki se s petjem ukvarjajo, saj so tukaj zbrani skorajda vsi, ki danes kaj veljajo v opernih hišah po svetu.

Vasletova knjiga Pevci so tudi ljudje pa je tudi prijetno branje za vse tiste, ki bi radi o opernem petju in pevskih zvezdah vedeli kaj več. Z neprisljiljenim stilom in nevsiljivo besedo pa nas avtor Juan Vasle popelje tudi v čarobni svet opernega petja, ki vsem ni znan. Avtor je med intervjuje uvrstil tudi zapis o svojem žal neuspešnem sodelovanju na tekmovalstvu za Pavarottijevo nagrado v Ameriki, ki je res lep primer dobrega in iskrenega pisanja. Knjigo priporočam vsem, ki imajo radi hitro in prijetno branje, posebno pa tistim, ki opere in njenih zvezd ne cenijo in predvsem pa ne ali premalo poznajo.

J.P.

Zadnji koncert Centra Emil Komel - Pod cerkvenim obokom v Gorici

V okviru zaključnih nastopov ob koncu šolskega leta je Center za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici priredil v četrtek, 24. junija, svoj zadnji glasbeni nastop. V cerkvi sv. Ivana je bil na vrsti nastop z orgelsko, vokalno in komorno vsebino z naslovom Pod cerkvenim obokom. Veliko poslušalcev in prijateljev glasbe je ob koncu vsake točke toplo nagradilo izvajalce.

Ne bo tu lahko imensko naštetih vseh mladih izvajalcev. Naj vsaj poudarimo, da je že med mašo nastopil šolski zbor, ki je pod vodstvom Franke Žgavec in ob orgelski spremljavi Dimitrija Rejca izvajal Vrabčevu Drugo mašo za enoglasno petje in orgle. Nato je nastopil kvintet trobil iz Nove Gorice. Sledile so posamezne orgelske točke z deli Komela, Bacha in Zupolija. Komorne zasedbe (violine, violončelo, flavte, čembalo) pa so predstavile dela Naudota, Tassarinja in Bacha. Tu je nastopil tudi kvartet šole Glasbene matice iz Trsta.

Celoten koncert je v glavnem pokazal na zadovoljivo in dobro pripravljeno gojencev goriške šole. Opozoril je prav tako na nujnost in primernost širše glasbene vzgoje naše mladine in s tem na potrebo po širšem oblikovanju duhovnih vrednot in obzorij.

Zadnja številka zbornika Il Territorio

Izšla je druga letošnja številka zbornika Il Territorio, ki ga izdaja Javno večnamensko kulturno središče v Ronkah. Gre za jubilejno 30. številko; toliko jih je izšlo v zadnjih desetih letih. Središče deluje pod pokroviteljstvom Konzorcija občin Dobrodo, Fogliano, Tržič, Zagraj, Škocjan, Sv. Peter, Štarancan in Turjak.

V uvodnem članku pravi urednik Aldo Buccarello, da je v zadnjem času zbornik dosegel nesluteno kakovostni razvoj in velik uspeh v javnosti. Dalje isti urednik piše o ponovnem pojavljanju nacionalizma in o latentnem rasizmu v svetu, ki je sicer bolj subtilen in manj zaznaven kot v preteklosti, a je prav tako nevaren.

Od ostalih številnih prispevkov naj omenimo le članek z naslovom Kraška ohcet med tradicijo in kroniko, ki ga je napisala tržaška kulturna delavka in časnikarka Breda Pahor. V prispevku obravnava najpomembnejše trenutke tega starega poročnega obreda na tržaškem Krasu.

Plastificirane platnice revije so pravcata umetnina. Na njih je reprodukcija slike v olju domačega slikarja Alda Bressanuttija z naslovom »la zò nel curtivo«.

Janko Jež

Otroška predstava »Slavček« v Dijaškem domu v Gorici

V torek, 29. junija, je na dvorišču Slovenskega Dijaškega doma »Simon Gregorčič« v Gorici gostoval ansambel Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice z otroško predstavo Hansa Christiana Andersena »Slavček«, v režiji in priredbi Marka Sosiča.

V predstavi sta nastopila Nevenka Vrančič in Tone Šolar. Avtor glasbe je bil Aleksander Vodopivec, kostumografka Giuliana Gerdol, dramaturginja Diana Koloini lektor pa Srečko Fišer.

»Slavček« je pravzaprav ena izmed najlepših besedil danskega pisatelja H. C. Andersena. S svojimi pravljicami, ki jih odlikujeta bogata domišljija in neizčrpna vera v zmago dobrega, je zaslovel po vsem svetu. Z uprizoritvijo »Slavčka« je želelo gledališče iz Nove Gorice na svojstven način približati njegov čudoviti pravljичni svet najmlajšim gledalcem.

Gostovanje novogoriškega gledališča v Slovenskem poletnem središču v Gorici sta priredila Dijaški dom »Simon Gregorčič« in Kulturni dom iz Gorice s sodelovanjem SSG iz Trsta.

Ob šestdeseti številki

»Studi goriziani«

V Gorici je v teh dneh prišla na knjižne police šestinšestdeseta številka revije »Studi goriziani«, ki jo izdaja goriška državna knjižnica. Lepo oblikovano revijo tiskajo v tiskarni Grafica Goriziana. Namen revije je, da bi čim bolj osvetlila zgodovino Gorice predvsem pa zgodovino vse goriške pokrajine. Revija je zelo dobro urejena in je prav zato tudi zelo berljiva, izhaja pa žal zelo neredno in morda je prav v tem šibkost takih revij. Seveda je revija »Studi goriziani« namenjena vsem, brali pa jo bodo bržkone samo tisti ljudje, ki jih zgodovina zanima in pa predvsem zgodovinarji, katerim je tudi namenjena.

V zadnji številki je prisoten tudi dolg referat-študijska raziskava, katero velja posebej omeniti, saj gre za zelo dobro delo izpod peresa vse bolj uveljavljajočega se slovenskega mladega zgodovinarja iz Trsta, prof. Tomaža Simčiča. Ta nas je zadnje čase že večkrat presenetil z dobrimi zgodovinskimi raziskavi predvsem naših, slovenskih, velikih mož iz preteklosti in tudi tokrat se je Tomaž Simčič podal na raziskovalno pot po sledih enega večjih Slovencev iz prejšnjega stoletja. Simčičeva razprava je namreč posvečena nadškofu Zornu, ki ga je urad-

na zgodovina skorajda pozabila, saj bi danes težko verjeli komu, če bi rekel, da pozna življenjsko pod nadškofa Zorna v Gorici. Prav zato je imenitna Simčičeva razprava kot nalašč in bi jo bilo lepo videti tudi natisnjeno v kakšnem slovenskem zgodovinskem zborniku ali pa tudi v periodičnem zgodovinskem tisku v zamejstvu. Prof. Tomaž Simčič je raziskal življenje in delo nadškofa Zorna zelo natančno in pred nami je lik Slovenca, katerega smo skorajda pozabili, a smo mu s tem naredili veliko krivico.

V reviji »Studi goriziani« so še članki Massima De Grassija o Leonardu Pacassiju, Hans Kitzmuller in Paolo Ziller pišeta pa o Carlu Coernigu, ob stoletnici rojstva Franca de Gironcolija in njegove poezije pišejo Celso Macor, Giorgio Faggini in Gianfranco Ellero. V reviji pa predstavijo še nekaj razprav, ki so bila vsa na zgodovinskem seminarju z naslovom »Istrski diplomatski kodeksi«. O tem pišejo Antonio Trampus, Darja Mihelič in Pietro Kandler, Janez Šumrada pa piše o delu Franca Kosa. Lepo in zanimivo številko revije »Studi goriziani« končujejo rubrike o zgodovinskih knjigah.

Jurij Paljk

Beri - širi - podpiraj

NOVI LIST

Organizacija, informatika, kadri pri lastninskem preoblikovanju podjetij

Letos spomladi je bilo XII. posvetovanje s področja organizacijskih ved in je imelo naslov Organizacija, Informatika, Kadri. Prireditelj — Fakulteta za organizacijske vede v Kranju — je zbrala referate omenjenega posvetovanja v zborniku del in natisnila knjigo, ki obsega 382 strani, kjer je zajetih 60 referatov. Razumljivo, da ni naš namen podrobneje razčlenjevati posamezne referate in avtorje, ampak le

Zlasti zanimive so bile teme in sklopi problemov:

- podjetniška usmeritev pri razvijanju informacijskih sistemov,
- prilagoditev makro organiziranosti podjetja s ciljem lastninskega preoblikovanja,
- management kakovosti, visoka tehnologija, poslovodenje,
- aktivno upravljanje in vodenje,
- lastninsko preoblikovanje v nekaterih gospodarskih panogah in ustanovah,
- inoviranje notranje organizacije, terminsko planiranje proizvodnje, participativno odločanje,
- razvojno-raziskovalni projekti in njihovo ocenjevanje,
- stroškovna problematika,
- informatizacija proizvodnje,
- vodilni kadri ter njihova vloga pri izvajanju globalnega in kadrovskega managementa,
- spreminjanje strukture dela in nova nomenklatura poklicev,
- interesi in zagotovila za socialni mir.

Slovenija vlaga velike napore za hitrejše vključevanje v mednarodne tokove znanosti in tehnike. Pri tem so izrednega pomena strokovni kadri, informatika in ustrezna organizacija dela in poslovanja na vseh nivojih. Prav na teh področjih se v zadnjih letih močno angažira Fakulteta za organizacijske vede v Kranju. Tudi na posvetovanja zna pritegniti ugledne strokovnjake in se lahko pohvali z uspešnimi referencami dosedanjega dela.

prof. dr. Gabrijel Devetak

V torek 6. julija ob 20.30 se bo v **Katoliškem domu v Gorici** sestal pokrajinski svet Slovenske skupnosti Gorica. V pretres bo vzel predvsem situacijo po nedavnih volitvah, ko so volilci izdatno podprli Slovensko skupnost, nova volilna zakonodaja pa tega ni upoštevala. Pokrajinski svet bo razgrnil nove smernice delovanja, ki naj prinesejo in vzpodbudijo nove zamisli.

spomniti tiste interesente, ki se ukvarjajo s to problematiko, da imajo možnost podrobnejšega proučevanja tovrstne problematike, ki je zbrana na enem mestu, prav v omenjenem strokovnem zborniku.

Organizator XII. posvetovanja je znal prislusniti družbenoekonomskim problemom in aktualnim temam, ki so zanimive za proučevanje in spremljanje v praksi. Na posvetovanju so sodelovali in v tej knjigi so zajeti referati, ki so jih napisali ugledni univerzitetni profesorji in drugi strokovnjaki, vključno tudi nekateri diplomanti Fakultete za organizacijske vede iz Kranja.

Z današnjim dnem preneha delati pisarna deželne svetovalske skupine Slovenske skupnosti v palači deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine.

Bivši deželni svetovalci Ssk dr. Drago Štoka, Bojan Brezigar in Ivo Jevnikar se želijo ob tej priložnosti javno zahvaliti za dragoceno delo, ki ga je v zadnjih letih opravljal vodja pisarne

ANTEK TERČON

Deželno tajništvo Ssk pa sporoča, da se je treba za nadaljnje stike s Ssk obračati izključno na sedeža v Trstu (za deželno tajništvo in tržaško pokrajinsko tajništvo, tel. in faks 040-639126) in Gorici (tel. in faks 0481-531206).

Zahvala avtorja

Prof. Janko Jež ob sklepu svoje temeljite študije o liku Gianija Stuparicha — objavljali smo jo v 17 nadaljevanjih — želi spregovoriti nekaj besed zahvale. Smatramo za svojo dolžnost, da se mu tudi sami zahvalimo, saj je po našem dregnil v samo »sršenje gnezdo«, se pravi v pojav iredentizma z značilnostmi nacionalizma in šovinizma. To pa je bogata snov za razmišljanje tudi in zlasti danes.

(Ured.)

Ob stoletnici rojstva Gianija Stuparicha se mu je njegov rojstni Trst primerno oddolžil. Tržaška univerza in občina sta v ta namen priredili tridnevni seminar, na katerem so najvidnejši italijanisti iz Italije in tujine govorili o njegovem liku kot človeku in umetniku. Referati so se zvrstili od 25. do 28. novembra 1991. Vsa predavanja bodo izšla v zborniku, ki je v tisku v založbi Italijanskega instituta filozofske fakultete tržaške univerze. Gre za edinstven prispevek italijanskih in tujih raziskovalcev zapletene Stuparicheve osebnosti v odnosu do umetnosti in življenja.

Ob slovesu je vodstvo seminarja poklonilo številnim udeležencem knjige, ki jo je napisal Elio Apih »Il ri-

torno di Stuparich« (Ed. Vallecchi, Firenze 1988).

Škoda, da že tedaj ni bila v prometu knjiga **Giani Stuparich**, ki jo je napisal **Roberto Damiani** in ki je izšla prav pred kratkim v založbi Svevo (TS 1992). Gre za dve osnovni deli o Stuparichu. Napisala sta ju dva velika literarna zgodovinarja tržaške univerze.

Ne manj zanimiva je knjiga, ki jo je napisal Stuparichev prijatelj **Vittorio Frosini** z naslovom »La famiglia Stuparich«. Gre za izbor kritičnih esejev, ki je izšel v Vidmu leta 1991 v založbi Del Bianco.

Naj se še s tega mesta zahvalim docentoma na Institutu za italijanistiko filozofske fakultete tržaške univerze Eliu Apihu in Robertu Damianiju, ki sta me opogumila, da sem se lotil pisanja tega dela. Izrekla sta svoje zadovoljstvo, da se bodo s Stuparichevimi prizadevanji za demokratično sožitje na Tržaškem odslej lahko seznanili tudi Slovenci, ki jih Stuparich večkrat v različnih okoliščinah omenja v svojem publicističnem in književnem opusu.

Obžalujem, da je Stuparich to stališče do Slovencev docela spremenil po letu 1945, ko so se Slovenci po krvavi narodnoosvobodilni vojni osvobodili in zedinili v okviru LR Slovenije, dne 26.6.1991 pa proglasili samostojno in suvereno in samostojno Republiko Slovenijo.

Janko Jež

Jurij Paljk »SRAM ME JE...«

Vedno bolj ostajam brez besed in vedno težje mi je govoriti o klanju, kateremu smo priče v Bosni in Hercegovini. Že besedo klanje napišem zelo težko, ker je zame kot kmečkega sina bilo klanje vedno v zvezi in samo v zvezi s klanjem prašiča. In pri klanju prašiča nisem bil nikoli prisoten kot otrok, ker so me vedno starši zapodili stran, ko je prišel mesar z dolgimi noži. Nikdar me niso pustili gledati, kako se kolje prašiča in sem tako lahko samo v hiši slišal, kako je na dvorišču prašič nekaj časa presunljivo cvilil, končno omagal in takrat sem pet z bratom in sestrama lahko šel gledat sedaj že zaklanega prašiča.

Sedaj nimam več mame in očeta ob sebi, da bi mi prepovedala gledati klanje, katerega mi kaže na vseh mogočih kanalih televizija vsak večer in ob vsaki uri. Le da tokrat ne koljejo prašičev, ampak tudi otroke in stare, mlade na pragu življenja in žene, ki bi morale šele rojevati.

Nemočen občutek postaja neznošno trpljenje pred televizorjem, ko kamere neusmiljeno in s pretirano skrbjo pasejo svoje poglede po mrtvih in ranjenih ljudeh, katere so matere spravile na svet zato, da bi živeli in ne zato, da bi jih kdo pobijal na vse mogoče načine, ki presegajo še tako okrutno domišljijo perverznih režiser-

jev tega masakra, kateremu ni konca. Enkrat Hrvati na Srbe, potem muslimani nad Hrvate in obratno, Srbi proti vsem, in vsi proti vsem in najbolj proti samim sebi.

Strinjam se s svetim očetom, ko pravi, da je to hudičevo delo, saj komajda lahko verjamem, da bi tega bili zmožni fantje, s katerimi sem bil pred davnimi leti v vojski nekje na meji z Romunijo, ne verjamem, da bi lahko prav ti fantje, kateri sedaj ubijajo in so ubiti, lahko razsodno to počeli, kar vem, da počnejo. Strašno me boli, ko gledam posnetke ljudi, ki izgubljajo vse, in najbolj me boli, ko vidim, da izgubljajo svoj človeški obraz in svoje človeško dostojanstvo, katerega imamo vsi z rojstvom samo zato, da bi presegali človeškost in se približali bolj tistemu, po katerem vsi hrepe-

nimo in je z nelepo besedo povedano Absolutno, tisto torej, ki človeka žene, da presega svoje ozke meje in postane pisatelj in glasbenik, dober inženir ali pa samo dober kmet, ki ve, kaj je sončni zahod in tudi dež, a obenem ve, da ni samo dež in sonce življenje, ampak tudi lep nasmeh in dobro dejanje.

Strašno golega in neboljenega se počutim na tem Zahodu, ki si še vedno umišlja, da je vodilna duhovna sila človeštva, ko pa še čez kozarec coca cole ne vidi in se skriva pred odgovornimi dejanji. Neverjetno je, da si Zahod še vedno umišlja, in to vsak dan znova, nove izgovore in se opravičuje z dosti slabšimi izgovori, kot pa je bilo Pilatovo pranje rok. Kot možki in mož me je sram pred vsemi boscanskimi ženami, katere je prav ta Za-

Slavje v slivenski cerkvi

V juniju so se kar vrstile nove maše in obletnice mašništva; pri nas v zamejstvu, žal, le obletnice. Pred dnevi je praznoval 50-letnico mašništva šempolajski župnik Franci Švara. Svoje duhovniško delo je začel v Zgoniku in nadaljeval v Furalniji in kasneje v goriški bolnici za ostarele. G. Švara je bil tudi ekonom Goriške nadškofije.

Pred 12 leti je prišel v župnijo v Šempolaju, ki obsega več vasi, med temi Slivno, kjer je lepa in pred kratkim obnovljena cerkev. Nad vse hvalevredno je, da naši ljudje spoštujejo in ohranjajo delo prednikov. V slivenski cerkvi so tako obnovili električni pogon zvonov, napeljali moderno razsvetlavo, prepleskali notranjost, obnovili tlak v prezbitariju tu postavili nov, zelo lep oltar. Načrt za obnovo je delo arhitekta Kvaternika, tlak, ki se lepo usklajuje s kamnitim tlakom ladje, pa je postavil Marij Gruden. Vaščan Božo Marušič je mojstrsko izdelal oltar, ambon, mogočni svečnik in veliko silhuetno vazo. Vse je izklesano iz domačega rjavordečega kamna, ki se skriva pod sli-

vensko grudo. V bodoče bo treba tudi restavrirati veliko sliko v prezbitariju, ki je delo Lojzeta Perka. Umetnino je naslikal leta 1944 za novo mašo sedaj že pokojnega Alberta Metlikovca.

Prenovljena cerkev v Slivnem je vredna ogleda. Tudi zaradi tega jo je župnik izbral za praznovanje svoje petdesetletnice. Cerkev je bila nabito polna in zelo dober pevski zbor je z ubranim petjem spremljal somaševanje. Duhovnik ljubljanske škofije Lucijan Potočnik je lepo opisal duhovni-

ško poslanstvo ter njegov verski in narodnostni pomen.

Po maši so navzoči tudi osebno čestitali jublantu in med njimi je bilo tudi mnogo mladih. Prisotnih pa je bilo tudi več sobratov. Take slovesnosti nudijo lepo priložnost za medsebojno srečevanje in so obenem izraz hvaležnosti slavljencu. So pa tudi prošnja Bogu, da bi naš narod še obdaroval z oznanjevalci Njegove Blagovesti in z buditelji naše narodne zavesti.

S.

Doživeta svečanost v cerkvi sv. Antona Novega Tri duhovniške obletnice

V cerkvi sv. Antona Novega je bila v nedeljo, 27. junija, pomembna svečanost. Trije slovenski duhovniki so praznovali okroglo obletnico mašniškega posvečenja: Marij Gerdol, kaplan pri Sv. Jakobu in Novem sv. Antonu ter voditelj slovenskega pastoralnega centra v Trstu 40-letnico, škofov vikar in župnik v Boljuncu Franc

Vončina 30-letnico ter svetoivanski kaplan Milan Nemač 20-letnico.

S slavljenci sta somaševala še dva duhovnika: p. Maks Klanjšček iz Ljubljane, provincial slovenskih minoritov, ki je imel na slovesnosti glavni govor, in ške denjski kaplan Dušan Jakomin. P. Klanjšček je predvsem poudaril pomen poslanstva, ki ga izvršujejo duhovniki, a je tudi opozoril na potrebo po molitvi in delu za duhovne poklice, med mašo pa je pel zbor Novega sv. Antona.

Duhovniških obletnic pri nas je bilo v zadnjem času precej. Prihodno nedeljo bo v cerkvi na Repentabru praznoval 20-letnico mašništva tudi Tone Bedenčič, ki se je pravkar vrnil na Repentabor po enoletnem študijskem izpopolnjevanju v Rimu. Mladih, ki bi se odločali za duhovniške in redovniške poklice, pa ni ne na Tržaškem ne na Goriškem. Zadnji novomašnik iz zamejstva je bil posvečen pred 30 leti in to je bil g. Vončina.

V Sloveniji posvetili 20 novomašnikov

V torek, 29. junija, na praznik sv. Petra in Pavla je na Slovenskem dan novomašniških posvečenj. V stolnicah v Ljubljani in Mariboru ter v romarski cerkvi na Sveti Gori so slovenski škofje posvetili 20 novomašnikov. Kot poroča tednik Družina, je največ novomašnikov, devet po številu, iz ljubljanske nadškofije. Trije so iz mariborske in dva iz koprške škofije. Eden od teh je sicer inkardiniran v Rimu in je prišel iz neokatehumenata, trije novomašniki so frančiškani, dva pa lazarista.

Trije so se odločili za duhovništvo, ko so bili že v poklicu: prvi je bil redovni brat, drugi profesor glasbe, tretji pa delavec. Najmlajši šteje 24 let, najstarejši pa 60. Kar polovica novomašnikov prihaja iz delavskih družin, šest je kmečkih, dva sta iz kmečko-delavskih družin, eden pa iz meščanske.

Na Sveti Gori sta bila posvečena 26-letni Aleš Rupnik, ki bo novo mašo pel v nedeljo, 4. julija, v Idriji, drugi pa je 24-letni David Taljat, ki bo imel novo mašo v Tolminu.

hod pustil, da so jih lahko na milost in nemilost posilili in jim s tem za vedno uničili življenje, ki bo od sedaj naprej samo življenje s posilstvom in nikoli več drugačno, življenje s sramoto in onečaščenostjo, katere je prav tako Zahod kriv kot tisti neverjetni posiljevalec, ki se bo vrnil k svoji ženi, kot da se ni zgodilo nič, če bo vojno seveda preživel. Sram me je za otroke, katerim ne morem pomagati in ko gledam mojo Ivano, ki bo imela sedaj šele leto dni, se spomnim na tisoče otrok, ki jim je granatna eksplozija za uspavanko in strelji ostrostrelcev glasba pri igranju.

Sram me je, ker ne morem pomagati, tudi zato, ker mi ne pustijo pomagati. Zvečer gledam, kako ropajo, eni in drugi, humanitarno pomoč, ki to dejansko ni, ker so to samo viški preobilja, s katerim na Zahodu ne ve-

mo kam in prav ostudno je, ko izveš, da v Bosno vozijo z Zahoda koncerte, ki so jim že davno potekli datumi veljave, se pravi, da so za Bosance še užitne, ker za nas po zakonu niso več.

Sram me je, ko gledam muslimanske otroke, ki vedno bolj postajajo samo ubogi Indijančki Evrope, katerim pa taista Evropa ne najde razervata, v katerega bi jih na silo strpali, da bi si tako oprala svojo slabo vest.

Kot kristjana me je sram, ko vidim, kako vse tri strani vpletajo svojo vero v klanje, kateremu ni in ne bo konca, ker jaz te ljudi dobro poznam in vem, kaj jim pomeni čast in kaj jim pomeni sorodstvo in žena in sinovi in zemlja in vem, kako so ponosni, pa čeprav naj se to zdi komu še tako noro. Poznam jih in vem, da se to ne bo končalo tako, kot bi si na Zahodu želeli, da bi potem žrli naše pizze

in hamburgerje pred vojaškimi filmi zvečer naprej, kot da se ni nič zgodilo, kot da se nas ta vojna ne tiče. Vem, kaj je za vsako porušeno džamijo in vem, kako težki so pogledi Albancev, ki sedaj samo še čakajo na priložnost, tudi tam se bo začelo, a Zahod ve, da se mora delati poštenjaka, ki za to ne ve, če hoče obdržati krinko vzvišene civilizacije, v kateri se take stvari ne dogajajo.

Sram me je, da živim v družbi, ki se ima za krščansko, a od krščanstva nima več ničesar, morda samo še lesene križe, s katerimi ne ve več, kaj početi. In potem vse tiste velike govorce in vsi, ki vse vejo o vsem, a nihče ne ve ničesar o Izetu, s katerim sem bil pri vojaki, in mi je zapisal v dnevnik, da mu je všeč biti pri vojaki, ker lahko nosi puško in z njo strelja, a da je lepše doma, kjer ima

Veliko gospodarsko srečanje podjetij iz držav vzhodne in zahodne Evrope in sveta

Na srečanju slovenskih in italijanskih podjetij, ki je bilo sredi junija v Gorici, smo izvedeli, da bo v Ljubljani od 11. do 12. oktobra 1993 veliko gospodarsko srečanje podjetij iz držav vzhodne in zahodne Evrope in sveta. Pričakujejo udeležbo podjetnikov iz zahodne Evrope, ZDA in celo Japonske. Obravnavali bodo naslednje zanimive teme:

- podjetniško sodelovanje,
- vloga integracijskih procesov v Evropi,
- privatizacijski procesi v državah v tranziciji,
- razvojni načrti in investicijske možnosti.

O podrobnostih bomo sproti še obveščeni. Koristno pa je, da se že sedaj ve o predvidenih možnih temah posvetovanj in mednarodnih srečanj.

Tudi ISIG iz Gorice pripravlja za letošnji september izredno zanimiv program številnih posvetovanj. Zadnje dni v septembru 1993 pa bo posebno mednarodno posvetovanje o pospeševanju mednarodnega sodelovanja med Italijo, Slovenijo in drugimi vzhodnoevropskimi državami. Tudi o tem posvetovanju bomo v naslednjih mesecih kaj več poročali.

dr. G.D.

NOVI LIST

Izdajatelj: Zadruga z o.z. »NOVI LIST« - Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, števil. 157.

Uredništvo: Martin Breclj, Bojan Brezigar, Ivo Jevnikar, Helena Jovanovič, Drago Legiša (glavni in odgovorni urednik), Miro Oppelt, Saša Rudolf, Marko Tavčar in Egidij Vršaj.

Fotostavek in tisk: Tiskarna Graphart, Trst, tel. 040/772151.

res samo ovce, a ima lepo planino; na Manjači je pasel, sedaj je tam taborišče, kamor trpajo ljudi, da jih potem kot živino zamenjujejo ali pa enostavno pobijajo.

Nihče ne ve ničesar o teh ljudeh, ki prav tako ljubijo in niso dolgobra-ke živali, kakršne nam prikazujejo, pa čeprav se sedaj koljejo kot blazni, ki nimajo več razsodnosti. O ne, jaz vem, da je prav tako Zahod kriv za vsako ugaslo življenje v Bosni, kot tisti Milošević, katerega sedaj Zahod skuša prikazati kot rešitelja, ki lahko ustavi vojno. Vem, da je ne more še nihče, še veliko krvi bo teklo in potem se bo moralo tudi to vojno žarišče umiriti, toda takrat ne bo več isto, kot je bilo prej, in tudi Zahod ne bo več enak, pa naj bo še tako skušal na svoj stari in gnili obraz postaviti novo masko.